

Rådsmøde (udenrigsanliggender - forsvar) den 20. november 2020

Samlenotat

1. Permanent Struktureret Samarbejde (PESCO) og Det Strategisk Kompas

1

1. PERMANENT STRUKTURERET SAMARBEJDE (PESCO) OG STRATEGISK KOMPAS

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet (udenrigsanliggender - forsvar) ventes den 20. november 2020 på videokonference at drøfte udviklingen i det permanent strukturerede samarbejde på forsvarsområdet (PESCO). Samtidig vil der på mødet være fokus på udviklingen af det strategiske kompas, herunder udkast til trusselsanalysen som vil ligge til grund for kompassets udvikling frem mod kompassets forventede vedtagelse i 2022. Derudover vil Rådet drøfte aktuelle anliggender. Mødet afholdes som en uformel videokonference grundet udviklingen i COVID19-pandemien i Europa, hvilket indebærer, at evt. vedtagelse af rådskonklusioner om PESCOs strategiske revision vil ske efterfølgende møde via skriftlig procedure. Som følge af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i PESCO-samarbejdet.

2. Baggrund

På den uformelle videokonference forventes dels et fokus på den strategiske revision af det permanent strukturerede samarbejde på forsvarsområdet (PESCO). Det forventes at revisionen godkendes med rådskonklusioner i margin af mødet i skriftlig procedure.

Den strategiske revision af PESCO-samarbejdet skal sætte retningen for næste fase (2021-2025) af PESCO-samarbejdet, som er et samarbejde på forsvarsområdet i EU. Siden samarbejdet blev iværksat i 2017, har man konkret vedtaget 20 juridisk bindende forpligtelser, der knytter sig til PESCO-samarbejdet. Derudover er der igangsat 47 PESCO-projekter om udvikling af fælles forsvarskapaciteter.

I næste fase for PESCO-samarbejdet vil der overordnet være fokus på at sikre, at de deltagende lande implementerer de allerede vedtagne forpligtelser og projekter inden for de eksisterende rammer. Dette skal bl.a. ske ved at optimere på incitament og proceduremæssige aspekter, herunder bl.a. afrapportering på de nationale implementeringsplaner (NIP) som de deltagende lande skal fremlægge for implementeringen de juridiske forpligtelser samt processerne for udvikling af PESCO projekter.

En vigtig milepæl i samarbejdet er for nyligt opnået med indgåelsen af en aftale om spørgsmålet om betingelserne for tredjelandes deltagelse i PESCO-projekter. Spørgsmålet har været et centralt udestående i PESCO-samarbejdet. Efter at forhandlingerne i en lang periode har været fastlåst, har det tyske formandskab formået at lande et kompromis som blev vedtaget d. 5. November 2020. Danmark deltager ikke i PESCO-samarbejdet som følge af forsvarsforbeholdet.

Derudover forventes der at være fokus på det strategiske kompas for retningen af EU's forsvars- og sikkerhedspolitiske samarbejde. Kompasset forventes at blive et politisk dokument, som har til formål at skabe konkrete handlingsspor for de politiske ambitioner i EU's globale strategi fra 2016. Kompasset forventes at kunne sætte retning inden for områder som krisehåndtering, modstandsdygtighed, kapacitetsudvikling samt EU's partnerskaber. Der sigtes på at kompasset kan vedtages i 2022.

Første produkt i kompassets udvikling er en trusselsanalyse, udviklet af EU's efterretningscenter (INTCEN) på baggrund af input fra EU medlemsstaternes efterretningstjenester. EU's medlemsstater har modtaget udkast til trusselsanalysen forud for mødet, som dog ikke kan gennemgås i detaljer i nærværende notat grundet dokumentets klassifikationsgrad. På baggrund af trusselsanalysen forventes Rådet at drøfte trusselsbilledet i Europa med forbehold for den begrænsede mulighed for at dele oplysninger givet klassifikationsgraden på videokonference. Analysen er et efterretningsprodukt og skal ikke godkendes af Rådet, men alene lægges til grund for kompassets videre udvikling, herunder forventede kommende strategiske drøftelser.

3. Formål og indhold

Der forventes at mødet vil fokusere på at drøfte udviklingen i det permanent strukturerede samarbejde på forsvarsområdet (PESCO). Samtidig vil der være fokus på det strategiske kompas, herunder udkast til trusselsanalysen som vil ligge til grund for kompassets udvikling frem mod kompassets forventede vedtagelse i 2022. Derudover vil Rådet drøfte aktuelle anliggender. Som følge af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i PESCO-samarbejdet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Danmark deltager som følge af forsvarsforbeholdet ikke i finansieringen af militære aktiviteter i EU-regi.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt EU's medlemslande generel opbakning til at opretholde momentum i udviklingen af EU's forsvars og sikkerhedspolitiske samarbejde, herunder også det Permanent Struktureret Samarbejde. Det forventes at den strategiske revision af samarbejdet kan godkendes i margin af mødet ved skriftlig procedure. Samtidig er der opnået afklaring i forhold til det tidligere fastlåste spørgsmål om betingelserne for tredjelandes deltagelse i PESCO-projekter.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen mener, at Europa skal løfte et større ansvar på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område. Regeringen støtter endvidere et tættere samarbejde mellem NATO og EU, og ser positivt på at andre EU-lande ønsker at styrke forsvarssamarbejdet inden for EU-rammen i fuld kompatibilitet med NATO. Regeringen vil arbejde for at sikre, at Danmark får maksimalt nytte af de gode samarbejds- og handlemuligheder vi allerede har.

Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i aktiviteter, der har hjemmel i de bestemmelser, der er angivet i forbeholdsprotokollen, og som har indvirkning på forsvarsområdet, herunder PESCO-samarbejdet samt EU's militære CSDP operationer og missioner.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.